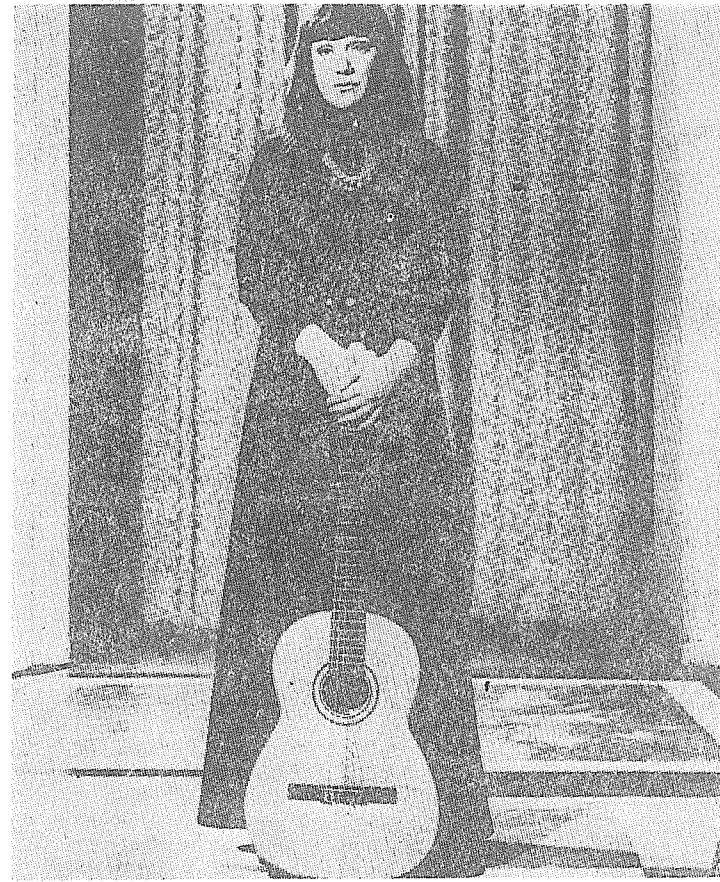

Město Lázně
750 01 Lázně
750 01 Lázně

Z P R A V O D A J

města Hranic a lázní Teplic n. B.

Zanna Bičevská — známá sovětská písničkářka

Ř Í J E N 1988

Ročník XXX.

PŘIPOMÍNÁME SI...

14. 10. 1928 — před šedesáti lety se narodila v Hranicích **PhDr. Blanka Pitronová, CSc.**, vědecká pracovnice Slezského ústavu Československé akademie věd v Opavě. Po vysokoškolských studiích nastoupila jako archivářka v r. 1952 v Archivu města Ostravy, od r. 1954 pomáhala při budování sítě okresních archivů v bývalém Ostravském kraji, v r. 1959 přešla do Slezského ústavu ČSAV do oddělení pro výzkum kapitalismu. Je autorkou četných studií zveřejňovaných hlavně v časopisech Slezský sborník, Časopis matice moravské, Těšínsko, v rocence Ostrava. Její zájem se soustředil především na Těšínské Beskydy s problematikou osídlení a zaldnění, salašnictví, k sociologické problematice ostravské průmyslové oblasti v 19. a poč. 20. století, k počátkům industrializace oblasti, na strukturu dělnictva v uhelném průmyslu na Ostravsku apod. Napsala víc než 80 vědeckých studií a rozsáhlejší dílo „Těšínské Beskydy na sklonku feudalismu“.

16. 10. 1923 — před šedesáti lety se narodil v Petřvaldě **ing. Jiří Sumara**, ředitel Střední lesnické technické školy v Hranicích. Studia na lesnické fakultě Vysoké školy stavební v Brně ukončil v roce 1953. Pak působil u Vojenských lesů v Lipníku n. Beč., později u Vojenských lesů Kynžvart a Velichov, v Lesním závodě Nasavrky, krátce působil v Západních Čechách jako vedoucí polesí Lipová.

Od 1. 9. 1959 působil na SLTŠ v Hranicích jako odborný profesor a v roce 1970 byl jmenován ředitelem školy. Za jeho působení byla provedena přístavba zadního traktu školy, vybudována síň tradic a zmodernizována řada učeben. Např. učebna zoologie a myslivosti, učebna výpočetní techniky apod.

Je významným politickým činitelem a zastává řadu funkcí, z nichž připomínáme jeho členství v Krajském výboru KSČ a v Hranicích je místopředsedou MěstV KSČ. Za angažovanou politickou a pedagogickou činnost obdržel řadu čestných uznání a vyznamenání. Např. mu byl udělen titul „Vzorný učitel“ a je nositelem státního vyznamenání „Za vynikající práci“.

Je také znám jako autor četných článků i veršů zveřejňovaných v různých časopisech, také v našem Zpravodaji. Jde o příležitostné verše k oslavě významných politických osobností, k výročí historických událostí a aktuálnímu dění dneška. Do literatury vstoupil v roce 1985 sbírkou „Malý manifest“, ve které soustředil 62 básní z různých tematických okruhů.

Naše město před sedmdesáti léty

Smutná skutečnost první světové války, která končila rozpadem mnohonárodnostní habsburské monarchie a vznikem samostatného Československého státu, se i v našem městě výrazně projevila.

Rychlý postup ruských vojsk v Haliči způsobil, že se Hranice tehdy ocitly v tzv. širším válečném území. Důsledky toho se projevily nejdříve v záboru všech českých škol a částí škol německým vojskem. Později byly tyto objekty změněny na rezervní nemocnice. Chlapecká česká obecná škola našla útočiště v tehdejší Besedě, dívčí ve Václavíkově „gruntu“ v Čaputově ulici. České gymnázium se umístilo na radnici a pouze měšťanské školy zůstaly na svém místě, protože byly obsazeny jen částečně. Hospodářská zimní škola a německá lesnická škola nebyly vůbec otevřeny a zábor nakonec postihl i německé gymnázium, které bylo s o-

statními německými školami nastěhováno do „Spolkového domu“, tj. do dnešní budovy LŠU. Z budov vojenských ústavů, které byly přeloženy do Dolního Rakouska, se staly rovněž nemocnice a prostory ještě nestačily. Na dvorech ústavů byly proto vybudovány dřevěné baráky, k nimž byla z nádraží vedena zvláštní železniční odbočka. Mezi nemocnými a raněnými vojáky začaly brzy rádit nakažlivé choroby. Městský hřbitov bylo nutno rozšířit a jeho nové vojenské oddělení se brzo plnilo čerstvými hroby. Do Hranic se v této době nastěhovalo také polské civilní obyvatelstvo, které bylo evakuováno z Haliče. Pro polské děti se musila zřídit provizorní obecná škola. Ta byla pod vedením učitele Sobolewského umístěna nejdříve na staré, později na nové „Střelnici“. V místnostech „Střelnice“ bylo později zřízeno i polské gymnázium. Pro umístění polského žactva projevila nemalé pochopení jak městská rada, tak i okresní školní inspektor a spisovatel Čeněk Kramolíš.

Jinak městská rada již 22. prosince r. 1914 vydala vyhlášku, v níž žádala, „aby obecenstvo varovalo se všech tlachů nepředložených a nerozvážných řečí, kritik a posudků“ a upozorňovala, že „je naprosto nepřipustným rozšiřovati nepravdivé zprávy a že podobné rozšiřování nepravdivých zpráv ve vážných dobách nynějších jest a musí býtí přisně stíháno a trestáno... Varujeme zejména před nepředloženými tlachy a řečmi v hostincích apod., jež mohou mítí v zápětí následky velmi nemilé!“ O měsíc později vydala řada novou vyhlášku, kterou upozorňovala, že „učiněny byly ze stran naší říši nepřátelských četné pokusy rozšířiti letáky Výzva ku Slovanům apod., v nichž se obyvatelstvo vybízí, aby zaujalo stanovisko nepřátelům příznivé a upozorňuje se na veliká provinění a tresty, které by stihly každého, kdo by takové letáky měl, rozšiřoval, nebo o nich věděl a neudal“.

Tyto vyhlášky městské rady byly dány obavami o vlastní existenci. Zástupci poražené německé menšiny ve městě pocítili totiž rychle možnost odplaty za volební porážku z r. 1903 a žádali rozpuštění městské rady i obecního výboru. Chtěli, aby v čele městské správy stanul šlechtic—renegát, baron Bojakowsky. Se svou žádostí se obrátili na pověstné vojenské velitelství do Ostravy. Okresní hejtmanství však z popudu „tajného Čecha“, hejtmana Wychodila, celou akci zastavilo a dalo městské radě osvědčení loajality. Nedivíme se tedy příliš, když v hranické městské kronice najdeme Kramolíšovu větu, že „kronikář je nucen psátí věcně a opatrně; nedostane-li rozkaz kroniku předložiti.“ Zvláštní pozornost úředních orgánů je v této době zaměřena na hranické české učitelstvo. Dochází k dvojnásobnému udání učitelky Novákové pro srbofilské výroky, učitelé jsou zapřahováni do výpomoci na hejtmanství, žactvo do sklizně brambor a řepy. Slídí se po nežádoucích stycích s ruskými válečnými zajatci, je nařízena „vlastenecká výchova žactva“ a obyvatelstvu se vnucují černožluté válečné kokardy.

Situace městské rady nebyla v této době opravdu lehká. Když měl být začátkem roku 1915 umístěn v Hranicích 56. polský pluk a rada upozornila vojenské velitelství, že město je přeplněno vystěhovalci z Haliče a pro vojáky není možnost ubytování, bylo to velitelstvím pokládáno za „ohražení“. Teprve další důkladné písemné vysvětlení tuto instituci uklidnilo, takže souhlasila s rozmístěním vojáků v okolních obcích. Situace evakuovaného polského obyvatelstva přinutila radu také k zásahu v jiném směru. 22. ledna uveřejnila výzvu k pohostinnosti ve prospěch Poláků. Zásobovací situace se v této době začala v Hranicích prudce zhoršovat. Docházelo k rekvizicím zásob a od 11. dubna 1915 bylo obyvatelstvo „obdařeno“ lístkovým systémem, kdy na jednoho obyvatele připadla denní kvóta 200 gr. mouky, případně 280 gr. chleba. Změněná válečná situace po průlomu u Gorlice a Tarnowa přinesla městu úlevu alespoň v tom, že bylo vyňato ze širšího válečného území a 29. října byly školy konečně uvolněny od vojska, které z Hranic odešlo. „Vítězství“ u Gorlice a Tarnowa bylo 10. května slaveno německým gymnáziem mez vědomí městské rady, která svou loajalitu „zachraňovala“ tím, že se starosta

Popp s radními rychle zařadil do slavnostního průvodu. 22. června 1915 byli měšťští otcové již natolik „obeznali v situaci“, že uspořádali z vlastní iniciativy oslavu znovudobyli Lvova na základě zvláštního nařízení. Nové maximální ceny od 1. července vedly pouze k tomu, že venkovanky přestaly vůbec docházet na trh a ve městě se rozbujel černý obchod.

Jestliže v r. 1915 rukovali v Hranicích domobranci od 45 do 50 let, počátkem roku 1916 viděl v Hranicích nastupovat do války pětapadesátiletý domobranci. Objevily se „nové“ ceny mouky, sádla, piva a masa. Nastaly doby, kdy v Hranicích nebylo hovězí maso k dostání celý týden, zvláště ne za tyto ceny. Řezníci vysekávali podle porcí a žádali podle toho i cenu. Jak píše v městské kronice Kramoliš, stal se v této době venkov Hranicím druhým nepřítelem. Černými cenami nemilosrdně odíral obyvatelstvo. Bída začala sahat kostnatou rukou nejen do příbytků hranického proletariátu, ale začalo jí trpět i hranické úřednictvo a učitelstvo. Dochází ke konfiskacím zvonů, měděných kottů, cínových předmětů, ba dokonce i měděných dráhů od bleskosvodů. V r. 1916 je upisována již pátá válečná půjčka a učitelé v Hranicích jsou dokonce vyzýváni ke sbírce na ponorku. Akutní nedostatek uhlí a topiva vůbec se na školách projevuje zaváděním uhelných prázdnin. Počátkem roku 1916 došlo ke změně ve správě obce. 25. ledna 1916 zemřel starosta Popp a jeho nástupcem se stal dosavadní náměstek Rozehnal.

Rok 1917 přinesl našemu městu nedostatek uhlí, koží, oděvů, šetření se světlem, šestou a sedmou válečnou půjčkou. Krizová situace začínala vyvolávat nespokojenost širokých vrstev obyvatelstva. V této době také dochází k určité úlevě v perzekuci, neboť novému císaři Karlovi bylo jasné, že se monarchie řítí do záhuby. Různé amnestie, částečné uvolnění cenzury a zrušení válečného dohlédacího úřadu nestačily však již zvrátit věh událostí. Ten byl tehdy také již určován i jinými faktory než pouze ekonomickými. Pod vlivem událostí v Rusku, kde došlo ke svržení carského režimu, se v předvečer svátku 1. máje objevily v Hranicích letáky, které vybízely k odporu vůči Rakousku a Německu, k odhození zbraní, rozbití kanónů a provolávaly slávu Rusku a Slovanům. Věnění mezi hranickým obyvatelstvem nabylo takového stupně, že okresní hejtman už 24. února 1917 žádal o posílení četnické stanice. Podle jeho hlášení místodržitelství v Brně ze srpna téhož roku se na okrese „množí případy únavy z války a o nadšení pro ni nelze mluvit již ani u německého obyvatelstva“. Konec r. 1917 přinesl Hranicím ustavení „Českého srdce“ po příkladu Prahy. Bylo vytvořeno z iniciativy starosty Rozehnal, ředitele českého gymnázia Cigánka a Čeňka Kramoliše. Tento výbor vydal provolání k občanům v Hranicích i k rolníkům v okolí, aby přispěli na hladovějící děti ve městě.

Během roku 1918 bylo i v našem městě jasno, že dny monarchie jsou sečteny. Dochází k hladovým demonstracím dělnictva Hellerovy továrny, které protestuje proti snížení předělových kvót mouky. V květnu r. 1918 je v Hranicích zatčen František Seidl, který ve spojení s Josefem Stolaříkem dovážel, podle hlášení okresního hejtmanství, zelenému kádru v okolí Buchlovic zbraně, aby se mohla uskutečnit revoluce proti monarchii. Vlna odporu zasahuje všude. Učitelé z hranického okresu protestují 6. července v Besedě proti zdrazování, i když místní školní rada a městská rada se z opatrnosti k této akci nepřipojují. Osmá válečná půjčka je za těchto poměrů pochopitelně poslední. K další se pro všeobecnou nechuť obyvatelstva úřady neodvažují. Ani na školách se již neorganizují sbírky mezi žactvem a okresní školní rada je redukuje pouze na „Dětský den“, kdy se vybírá ve prospěch českých válečných sirotků a na „Týden Červeného kříže“, kdy je sbírka věnována nemocným a raněným vojákům. Padesáté výročí položení základního kamene k Národnímu divadlu oslavují hraničtí učitelé z vlastní iniciativy, bez obvyklého úředního výnosu.

Všechny tyto události objektivně napomáhaly k definitivnímu pádu monarchie. Ta sklízela v této době se svým německým spojencem sérii porážek na frontě, k nimž přispěli i bývalí váleční zajatci z našeho města, kteří se se zbraní v ruce účastnili boje proti prohnílému systému. Jako jinde i v Hranicích čekala česká veřejnost na vhodnou příležitost.

Zpráva o prohlášení státní samostatnosti se do Hranic dostala v ranních hodinách dne 29. října 1918. Také v Hranicích byl utvořen Národní výbor, do něhož byli kooptováni i zástupci dělnictva. To vytvořilo dvanáctičlennou socialistickou radu v čele se sociálním demokratem a později komunistou Theodorem Havigerem. Došlo k odstraňování symbolů monarchie, vyvěšovaly se prapory v národních barvách. Na rychle zorganizované manifestaci před hranickou radnicí promluvil poslanec Bureš, který též přečetl zákon o národních výborech. Manifestaci pozdravili samostatnost zpěvem národní hymny, Písně práce a kdysi tak v našem městě pronásledovanou písní „Hej Slované“. Za zpěvu národních písní se pak průvod ubíral městem. Mohutným dojmem zapůsobil večerní lampiónový průvod, který se od tehdejší Kunzovy továrny ubíral směrem k Drahotuším. Po průvodu na slavnostním večeru v Besedě promluvil o významu události Čeněk Kramoliš. Hranice se octly tento den tvář v tvář nové skutečnosti. Skutečnosti samostatné republiky, která přes veškeré nedostatky buržoazního státu znamenala historický předěl v životě našich národů.

PhDr. Ivan Krška

Prameny a literatura:

AM Hranice, inv. č. 135 (kronika)

Čeněk Kramoliš, válečné paměti

Národní výbor 1918 v Hranicích

Presidiální spisy OÚ Hranice

VI. Bartovský, Hranice—lázně Teplice, Hranice 1924

I. Krška, Hranice v letech 1850—1918 (strojopis)

Kapitolky z topografie města Hranic

PhDr. Bohumír Indra

DŮ MĚSTSKÉ KNIHOVNY čp. 102 NA HORNÍM PODLOUBÍ, bývalý pivovar právovárečného měšťanstva

Jednopatrový řadový městský dům čp. 102 na Horním podloubí, zvýšený zděnou nástavcovou zdí druhého patra, byl až do konce 18. století renesančním velkoměšťanským domem s přízemním mázausem, domovním kamenným portálem ap. Koncem 18. stol., kdy byl zakoupen právovárečným měšťanstvem na pivovar, byl vnitřně účelově zcela přestavěn, opětně pak v 19. století pro obytné účely, a v posledních letech adaptován pro provozní účely Městské lidové knihovny. Z původního renesančního měšťanského domu zůstalo zachováno jen domovní průčelí s otevřeným obloukem přízemního domovního loubí do ulice Zápotockého, oddělujícím kordonovou římsou přízemí od prvního patra domu se 3 nově adaptovanými okny s hladkou nástavcovou zdí, zakrývající sedlovou střechu domu. Dům stojí na původní parcele starého gotického domu historického jádra města. Jeho stavebně historický průzkum pracovníky státní památkové péče nebyl dosud proveden.

Nejstarším držitelem tohoto někdejšího velkoměšťanského právovárečného domu, doloženým městskými knihami, byl v polovině 16. stol. **přední měšťan Jan Štemberský**, člen městské rady, který stál v letech 1557, 1562, 1566, 1569 a 1573 jako starší (t. j. první) purkmistr v čele města. Jeho bratr měšťan Petr Štemberský byl v šedesátých až osmdesátých letech 16. stol. jako člen Jednoty bratrské velkým příznivcem bratrského sboru v Hranicích, jemuž daroval některé své polnosti. Rodiny Štemberských, Kopytků, Popů aj. bratrské rodiny uchýlily se ze Šternberka do Hranic pod ochranu tolerantních Pernštejnů v první polovině 16. stol. z náboženských důvodů.

Jan Štemberský byl jedním z prvních měšťanů v Hranicích, který si **dal v šedesátých letech 16. stol.** při přestavbě nového zámku vlašským zedníky a kameníky **renesančně přestavět svůj měšťanský dům** na Horním podloubí, takže byl už za jeho života oceněn na 1000 zl., téměř dvojnásobek hodnoty sousedních starých domů. Dům držela po jeho smrti vdova **Kateřina Štemberská** až do r. 1585, kdy jej prodala spolu se synem Matoušem Štemberským i se zahradou na Farářství za 1000 zl. **soukenickému mistru Matoušovi Stahalovi**. Po smrti Kateřiny Štemberské byly roční peněžní splátky z domu posílány do Opavy **Matouši Štemberskému, který byl už r. 1567 hospodářem české kanceláře dvorské komory Opavské a r. 1579 byl císařem povýšen do šlechtického stavu s predikátem „ze Šternfelsu“**. Měl v Opavě svobodný dům na Dolním náměstí a svobodný půllán role. Po jeho smrti byly peníze z otcovského domu v Hranicích posílány do Opavy jeho dědicům.

Vdova Barbora po Matoušovi Stahalovi prodala r. 1598 dům svému zeti **soukeníku Janu Tchořovi** za 900 zl., rovněž příslušníka bratrské rodiny hranické. Ten zemřel již r. 1604 a dům držela jeho vdova Johana Tchořka sama až do své smrti r. 1632, kdy městský úřad prodal dům po Janu Tchořovi za 800 zl. jeho synu **Jiříku Tchořovi**. Ten jej prodal i se zahradou r. 1642, kdy se na Moravě objevily za třicetileté války švédské armády, za 1000 zl. **měšťanů Mikuláši Vašinovi, krejčovskému mistru**.

Po dobytí města Hranic 1643 švédskou armádou, když se do domu nastěhovali švédští vojáci a dům plundrovali, ušel Vašina s rodinou z města. Opuštěný dům plundrovali pak císařští vojáci, vloženi do města, r. 1645 opět Švédové. Zpustošený dům zůstal pustý až do konce války, kdy se Vašina domu opět ujal, r. 1677 jej však prodal „již lety sešlý a nemoha jej opravovati“ za 800 zl. měšťanu Pavlu Popovi, synu předního měšťana Jana Popa a jeho první ženy Zuzany Banovské, dcery panského úředníka Václava Banovského, nájemce hranického a lipnického panství za třicetileté války.

R. 1681 po smrti Pavla Popa prodal městský úřad na místě jeho sirotků dům za 800 zl. **kovářskému mistru Pavlu Weisserovi**, který si jej do r. 1703 zcela doplatil. Podle Weisserova testamentu byl r. 1725 zaplacený dům připsán jeho zeti **Františku Anderlovi**, který měl za manželku Weisserovu dceru Kateřinu. Anderla zemřel již r. 1730 ve věku 55 let a dům byl podle jeho poručení připsán jeho synu **Karlu Anderlovi** jako zcela zaplacený.

Měšťan Karel Andrla koupil r. 1740 velký měšťanský dům čp. 89 na východní straně náměstí (viz ZMHLT 1988/leden), proto prodal téhož roku menší svůj dům na Horním podloubí za 750 zl. rýnských, hotově složených **obchodníku sukny Františkovi Schönovi**. Ten postoupil dům i se zahradou v ceně 1200 zl. rýn. r. 1782 svému synovi **Františkovi Schönovi mladšímu**, který jej prodal r. 1792 s povolením matky za 3000 zl. **právovárečnému měšťanstvu na pivovar**, do městských knih byl prodej po námitkách zapsán až 4. května 1796. Schön sám si koupil dům na náměstí čp. 90 za 4000 zl. konv. měny (viz ZMHLT 1987/listopad).

Dům čp. 102 na Horním podloubí koupený právovárečným měšťanstvem ležel přes ulici proti starému městskému pivovaru, o který **vedli právováreční měšťané dlouhý spor s předměstskými tzv. dvořáky v Horní ulici**, majiteli svobodných selenských gruntů. **Výnos z vaření a šenkování piva z městského pivovaru užívali totiž podle privilegia jen majitelé 77 právovárečných velkoměšťanských domů, ležících na náměstí a v přilehlých ulicích Dolního a Horního podloubí.**

Když se po r. 1784 dostali do městské rady také zástupci předměstských dvořáků, odmítli uhradit příspěvek obce na opravu pivovaru, resp. zakoupení nové pivovarní pánve, když stará pánve opatřená r. 1670 se propálila a bylo nutné opatřit novou měděnou pánve, která stála 1200 zl.

Městský úřad a právováreční měšťané se po třicetileté válce usnesli, když byly všechny pivovary a sladovny, umístěné v několika velkoměšťanských právovárečných domech zničeny (v čp. 20 Čaputovském domě, v čp. 89 na náměstí a v čp. 97 na rohu náměstí), **postavit nový měšťanský pivovar** v zadní části za války pobořeného Žampachovského domu, ležícího proti zámku. Za materiálovou a peněžní pomoc obce při stavbě a vybavení nového pivovaru a závazek provádění potřebných oprav pivovaru se právováreční měšťané zavázali, že **město bude moci každoročně svařit v pivovaru 2 až 6 várek piva a vyšenkovat je pro zlepšení obecních financí**. Každoročně se v té době vařilo kol 50 várek pro měšťanstvo, jedna várka dávala 22 beček piva.

Pro vzniklý spor dvořáků s právovárečnými měšťany se město zřeklo práva vaření v pivovaru i šenkování piva za zrušení povinnosti města opravy pivovaru. Dvořáci z Horní ulice vyvolali však nový právní spor, že pivovar leží na obecním pozemku, užívaném jen právovárečnými měšťany ke škodě celého města. Právováreční měšťané zakoupili proto r. 1796 dům čp. 102 na Horním podloubí a přenesli tam vaření piva, starý pivovar užívali pak jen jako sklad dřeva pro topení v pivovaru. Dlouhý a nákladný spor s dvořáky, vedený až k nejvyššímu dvoru ve Vídni, byl na příkaz Vídně ukončen až r. 1803 narovnaním a to tak, že **právovárečné měšťanstvo koupilo starý pivovar a celý pozemek pobořeného tzv. Žampachovského domu za 3500 zl., a město ustoupilo od všech svých práv na pivovar a vaření piva, zavázalo se však dodávat do měšťanského pivovaru z obecního vodu tolik vody, kolik potřebuje k vaření piva.**

Městský pivovar zůstal pak v domě čp. 102 Horního podloubí až do svého zrušení koncem 19. století.

Na pozemku starého pivovaru, který sloužil dočasně jako skladiště dřeva pro pivovar, a na přilehlé tzv. Žampachovské pustině byl pak v druhém desetiletí 19. stol. **vystavěn velký zájezdní hostinec čp. 118 „U slunce“** (viz ZMHLT 1983/prosinec). Byl to největší hostinec ve městě s velkým divadelním a tanečním sálem aj., v němž bylo čepováno výlučně pivo z hranického měšťanského pivovaru.

Protože provozní prostory pivovaru v domě čp. 102 byly malé, bylo rozhodnuto postavit novou budovu pivovaru na dvoře domu. Nejdříve byla r. 1826 postavena mezi hradebním valem a dvorem pivovaru vysoká kamenná zeď, vedená od fortny o výšce 5 m a délce téměř 30 m, a v r. **1829 postavena na dvoře přízemní klenutá budova nového pivovaru** s 8 zamřížovanými okny, vysokým komínem aj. Pro usnadnění přístupu, dovozu materiálu a odvozu piva zakoupilo měšťanstvo r. 1832 k pivovaru zahradu sousedního domu čp. 103 od Jana Gallase v šíři a délce 10 x 10 m včetně mezní zdi. Přestavěný a nově vybavený pivovar právovárečného měšťanstva byl v r. 1838 úředně odhadnut: dům čp. 102 na 6125 zl., přilehlý nový pivovar na 5600 zl. konv. měny.

Vaření a odbyt piva byl až do konce čtyřicátých let 19. stol. provozován v režii spolčenstva ustanoveným sládkem a pomocným personálem. Pivo bylo dodáváno do hostinců právovárečného měšťanstva v čp. 76—77 (dnešní Kufr), čp. 118 (dnes LŠU), do pivnice v přízemí čp. 102 a do pivnice „Na schůdkách“ a na Pivovarských schodech. Podle privilegia města bylo dodáváno i do ostatních hostinců ve městě a na předměstí. Ve vesnicích a v lázních Teplicích bylo však čepováno podle privilegia jen vrchnostenské pivo z hranického zámeckého pivovaru.

Po zrušení poddanství a povinného odběru piva, nastala volná konkurence pivovarů, a odbyt piva závisel jen na kvalitě a ceně piva. Pro nejistý odběr piva a výnos pivovaru byly vrchnostenské i měšťanské pivovary pronajímány na dobu 3 až 6 let nájemcům za stanovenou částku ročního nájmu. Prvním nájemcem hranického měšťanského pivovaru byl od ledna 1850 do konce r. 1852 sládek Antonín Smetana, bratr Bedřicha Smetany, kdy nájem pro nevýnosnost vypověděl. Po dobu nájmu pivovaru bydlel s rodinou v domě čp. 104 Horního podloubí (viz ZMHLT 1988/červen). Po něm byl nájemcem žid Seligman Bachrach, který měl v nájmu také panský pivovar ve starém zámku, později Eduard Černý, po něm opět Bachrach, Antonín Itzely a jiní. Posledním sládkem měšťanského pivovaru byl patrně A. Werner. Velká konkurence kvalitnějších a lacinějších piv nově zakládaných velkých pivovarů, moderně vybavených ve velkých městech, dovážejících pivo v sudech drahou do nejvzdálenějších míst, znemožnila brzy odbyt málo kvalitního piva malých zastaralých pivovarů venkovských měst i panských pivovarů, jež proto v osmdesátých letech postupně zastavily výrobu piva.

Právovárečnému měšťanstvu patřily až do vzniku republiky kromě domu čp. 102 s bývalým pivovarem, též domy čp. 76—77 na náměstí a sýpka se sladovnou čp. 421 v Čaputově ulici pod Pivovarskými schody. V bývalém pivovaru zřídilo spolčenstvo měšťanskou pálnu s výčepem pálenky a likérů v přízemí domu čp. 102. Po vzniku republiky odprodalo spolčenstvo před likvidací domy čp. 76—77, bývalou sýpku a sladovnu r. 1921 Hospodářskému družstvu a dům čp. 102 obchodníkovi obleky a obuvi Františku Kórberovi, který zůstal jeho majitelem až do padesátých let.

Po značných stavebních renovačních pracích celého domu na počátku osmdesátých let, slouží nyní dům čp. 102 Městské knihovně, která byla sem přestěhována r. 1982 z domu na náměstí čp. 121.

Prameny:

Purkrechtní, pozemkové knihy a matriky města Hranic

Aktový materiál velkostatku Hranic, SOA Opava, prac. Janovice u Rýmařova

Rkp autora: Dějiny města Hranic II.

Fotoarchiv Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody v Ostravě.

Průčelí domu čp. 102 Městské knihovny na Horním podloubí po renovaci.

Foto K. Fon 1983

Návštěva z Oederanu

Dlouholeté přátelství hudebníků našeho města a města Oederan v NDR bylo opět utuženo ve dnech 1. — 4. července t. r.

V těchto dnech byl v Hranicích hostem dechový orchestr města Oederanu, kterému členové velkého dechového orchestru se svým zřizovatelem, Sdruženým klubem ROH, připravili příjemný pobyt a pestrý program.

Hned první den hrál Oederanský soubor promenádní koncert ve Smetanových sadech v Olomouci a po něm následovala prohlídka města. Promenádní koncert na hranickém náměstí se pro nepřízeň počasí neuskutečnil, ale příznivci dechové hudby z Hranic si mohli hostující orchestr z NDR poslechnout v Teplicích nad Bečvou, kde hrál v neděli dne 3. 7. na kolonádě.

Večírek na rozloučenou se konal rovněž v neděli 3. 7. a začal již v odpoledních hodinách, neboť naši přátelé brzy ráno odjížděli. Konal se v důstojném prostředí Klubu mladých při SK ROH a všichni zúčastnění se velmi dobře a srdečně bavili. Velký dechový orchestr SK ROH byl svými přáteli pozván k účasti na oslavách 40. výročí založení NDR. Oslavy se budou konat v Oederanu v říjnu příštího roku. Náš orchestr toto pozvání velmi rád přijal a účast přislíbil.

Ho

POZVÁNKA NA SPORTOVNÍ AKCE MĚV SSM HRANICE

Druhá část programů tělovýchovně branné komise při Městském výboru SSM v Hranicích byla zahájena již v září t. r., kdy se uskutečnil 15. ročník turnaje v malé kopané „O pohár MěV SSM“. Další akce jsou připraveny a my vám předkládáme několik stručných informací o nich:

1. října — I. ročník turnaje v Ringu „Zlatý kroužek“. Proběhne na hřišti gymnázia na Skleném kopci. Hrát se budou dvouhry muži a ženy a čtyřhry mužů a žen.
22. října — „Stíny noci“ — noční hra po Hranicích a nejbližším okolí. Je určena smíšeným dvojicím a spočívá v hledání kontrol a plnění úkolů na nich předem daného „itineráře“.
- Prezentace a start bude v tělocvičně II. Základní školy na Šromotově nám. od 19.30, konec 23. 10. v 6.00 ráno. Hra se koná za každého počasí.
- 4.—6. 11. — „Beskydy“ — víkendová akce ve Velkých Karlovicích, ubytování v chatě, na programu pěší turistika, hry v přírodě i v místnosti.
- 9.—11. 12. — „Zima je tu“ — opět víkendová akce, tentokrát v Ostružné (Jeseníky). Ubytování v chatě, na programu lyžařská turistika, hry v přírodě i v místnosti.
17. prosince — „Vyhodnocení roku“ — uskuteční se v sále Klubu mladých (budova SK ROH na nám. KG). Na programu bude promítání diapozitivů z akcí, prohlídka fotografií, diskotéka, videoringo a nakonec překvapení.

Koncem listopadu nebo v prosinci proběhnou ještě dvě akce, jejichž termíny nejsou upřesněny. Budou to:

V. ročník turnaje družstev v kuželkách (kuželna TJ Sigma) a „Jeskyně Býčí skála“ — prohlídka jeskyně pro veřejnost nepřístupné ve spolupráci se speleology. Bude to víkendová akce.

Uzávěrky přihlášek na všechny akce je vždy 3 dny před akcí. Přihlášky a informace získáte na adrese: Ivo Koryčánek, Palackého 1469, 753 01 Hranice. Na shledanou na našich akcích se těší pořadatelé.

Ivo Koryčánek,
předseda TVB MěV SSM

Česká státní spořitelna, místní pobočka Hranice

— informuje účastníky prémiového spoření k důchodu a prémiového spoření mladých o podmínkách spoření.

Prémiové spoření k důchodu je zvýhodněnou službou České státní spořitelny, která je určena ženám od 45 let a mužům od 50 let věku. Spoří se měsíčními úložkami přímo ze mzdy. Po ukončení pětiletého cyklu připíše spořitelna kromě 20 procent úroků ještě pětinašobnou prémii. Sjednanou měsíční úložku můžete volit podle svých možností od 100,— do 1.000,— Kčs, v případě potřeby se spořitelnou změnit.

Vkladní knížka prémiového spoření k důchodu, je vkladní knížka na jméno, chrání a zabezpečuje vklad před neoprávněnými manipulacemi cizí osobou. V případě úmrtí majitele vkladní knížky, se převedou úspory na dědice bez notářského poplatku.

Pro mladou generaci ve věku od 14 do 28 let je určeno prémiové spoření mladých. Vede mladé lidi k cílevědomému nakládání s penězi. Spoří se po dobu pěti let měsíčními splátkami od 100,— do 700,— Kčs podle možností. Za děti, které dosud nemají vlastní příjem, mohou spořit rodiče. Po dohodě se spořitelnou lze ukládané částky zvýšit nebo snížit, ale také ze závažných důvodů spoření přerušit po dohodě se spořitelnou. O dobu přerušování se cyklus prodlužuje.

Vkladní knížka je na jméno, to znamená, že s vkladem může disponovat jen ten, na jehož jméno vklad zní.

Kromě pětinašobné premie se úspory zvyšují o 2 % úrok z vkladu.

Pro obě formy spoření si vyzvedněte přihlášky v pobočce naší spořitelny.

Přejeme Vám dobrý start do samostatného života s prémiovým spořením mladých a také bezpečnou rezervu na dobu důchodového věku s prémiovým spořením k důchodu.

ČSTSP MP Hranice

HARMONIA na Bouzově

Za necelé tři roky činnosti se smíšený pěvecký sbor Harmonia již zapsal do povědomí hranické veřejnosti, v sobotu 20. srpna 1988 se však za svým publikem vydal až na druhý konec Moravy. Jako odměnu za celoroční práci uspořádali členové sboru pro sebe i pro přátele, kteří jim často v činnosti pomáhají, zájezd spojený s koncertním vystoupením.

Sbor sdružuje mladé lidi nejrůznějších profesí a zájmů, proto byla náplň zájezdu různorodá. Po prohlídce státního zámku Náměšť na Hané přišlo vítané ochlazení v podobě krasových prostor Mladečských jeskyní a protože ten den sluníčko opravdu pálilo, následovala příjemná procházka ve stínu cizokrajných stro-

mů v Arboretu Bílá Lhota. Ve všech navštívených objektech předvedl sbor malá improvizovaná vystoupení jako poděkování průvodcům i jako pozvánku na večerní koncert.

Vyvrcholením pak byla prohlídka hradu Bouzova a pěvecké vystoupení v Rytířském sále, nejkrásnější síni hradu s vynikající akustikou. HARMONIA pod vedením PaeDr. Taťány Jonasové zahájila koncert skladbou Adama Michny z Otradovic „Začněte, panny, zpívatí“, ve které si dvě skupiny zpěváků odpovídají jako ozvěna z protilehlých konců sálu. I další program se nesl převážně v duchu staré hudby — zazněla díla J. S. Bacha, G. F. Händela, J. C. Vodňanského, J. Arcadelta, W. A. Mozarta a dalších. Nechyběly ani úpravy českých a moravských lidových písní. Vedle tónů zazněla i lyrická poezie, výběr ze Sonetů Williama Shakespeara přednesla Simona Ludmilová. Do kompozice celého koncertu zdařile přispělo i neplánované vystoupení ostravské zpěvačky Lenky Halamové.

Padající soumrak a blížící se déšť dodaly večeru neopakovatelnou tajemnou atmosféru, a členové sboru spolu s posluchači opouštěli hrad po vydařeném koncertu s příjemným pocitem a s nadějí, že nezpívali v jeho zdech naposledy.

Barbora Pánková

A konečně se dočkají . . .

Skončila II. světová válka, otevřely se brány věznic a koncentračních táborů a do svých domovů se vraceli lidé, kteří bojovali na všech frontách, živořili v káznících a v likvidačních táborech.

V tempu budování nového života v osvobozené vlasti mnoho lidí, hlavně na revolučních národních výborech „zapomnělo“, že se mnoho občanů nevrátilo domů. Sem tam se objevila pamětní deska, která připomínala jméno zavražděného člena spolku Sokol, Orla, nebo učitele. Základní organizace ČSPB přes 35 roků jednala s MěV Hranice všemi možnými formami o postavení důstojného památníku obětem fašismu, ale vždy to skončilo sliby, někdy zase nebyly peníze, a tak rok za rokem utíkal. Až teprve nyní, 43 roků po skončení II. světové války, se dočkají 453 hraničtí občané, kteří umírali na bojištích, v hořících letadlech, v plynových komorách, v horách jako partyzáni, aspoň trochu důstojné pamětní desky v areálu obřadní síně pod hřbitovem. Ve čtvrtek 27. října 1988 v 15.00 hod. se konečně odhalí na zdi připomínající zdi likvidačních táborů, pamětní deska, která bude všem připomínat dobu, kdy hraničtí občané dali pro svobodu svého národa — to nejdražší — svůj život.

ZO — ČSPB Hranice
Ant. Nezhyba

VÝSTAVY

ve výstavní síni Sdruženého klubu ROH na tř. 1. máje:

- 1.—20. 10. — **VIETNAMSKÉ MALÍŘSTVÍ NA HEDVÁBÍ**
a „**SOUČASNÝ VIETNAM**“
ve fotografiích Zdeňka Kočíka
Výstava je otevřena denně od 11.00 do 17.00,
v sobotu a neděli od 9.00 do 13.00 hod.

27. 10. — 5. 11.

ZO ČSPB Hranice pořádá výstavu

NAŠE MĚSTO V ODBOJI PROTI FAŠISMU

Výstava bude obsahovat historické dokumenty od doby Mnichova až po osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. Vystavené dokumenty se budou týkat událostí v našem městě a okolí a osudů hranických občanů v druhé světové válce. Materiály pro výstavu byly shromážděny za spolupráce Vlastivědného ústavu Přerov a Okresního archivu. Výstavu tématicky uspořádali PhDr. Gustav Vožda, ředitel Vlastivědného ústavu v Přerově a PhDr. Ivan Krška, archivář v Potštátě.

Vernisáž výstavy se bude konat po slavnostním aktu odhalení pamětní desky obětem II. světové války v areálu obřadní síně — v 16.30 hod. Výstava bude otevřena denně od 10.00 do 17.00 hod., v sobotu a neděli od 10.00 do 12.00 hod., na požádání kolektivů ze školy nebo podniků i mimo uvedené hodiny.

AKADEMIE TŘETÍHO VĚKU

- Čtvrtek 6. 10. Přednáška
klubovna SK ROH **STARŠÍ ČLOVĚK V RODINĚ**
na tř. 1. máje Psychologické základy vzájemných vztahů mezi lidmi
15.00 hod.
- Středa 26. 10. Koncertní vystoupení smíšeného pěveckého sboru SK ROH
sál SK ROH Hranice
Gottwaldovo nám. **HARMONIA**
16.00 hod. Sbormistryně: Dr. Taťána Jonasová
Průvodní slovo: Barbora Pánková

PROGRAMY SK ROH

- Pondělí 3. 10. Přednáška
klubovna SK ROH **PSYCHOLOGICKÉ ZÁKLADY VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ**
na tř. 1. máje **MEZI LIDMI**
19.00 hod.
- Pondělí 3. 10. Divadelní představení pro ZŠ
sál SK ROH **POPELKA**
8.15, 9.30, 11 hod. v nastudování členů Těšínského divadla —
bude opakováno dne 31. 10. t. r.
- Čtvrtek 6. 10. Koncert populární hudební skupiny
sál SK ROH **GALAPETR**
19.00 hod. **s Lucíí Bílou a Jiřím Vondráčkem**
- Pátek 7. 10. II. abonentní koncert KPH
sál LŠU **PRAŽSKÉ KYTAROVÉ KVARTETO**
19.30 hod. Marek Velímský, Václav Kučera, Jiří Voborský a Martin Sauer.
Program:
John Dowland, Antonio Vivaldi, Josef Mysliveček, Heitor Villa
— Lotos, Štěpán Rak, John W. Duarte.

Čtvrtek 13. 10. klubovna SK ROH na tř. 1. máje 17.00 hod.	Přednáška v souvislosti s výstavou VIETNAMSKÉ MALÍŘSTVÍ NA HEDVÁBÍ Hovoří Renata Ramazanová
Pondělí 17. 10. sál SK ROH 8.15, 10, 11.30 hod.	Divadelní představení pro ZŠ DIVADLO NA NITÍCH Představení loutkového divadla z Ústí nad Labem
Středa 19. 10. sál SK ROH 18.00 hod.	Akce Klubu mladých TANEČNÍ DISKOTÉKA Připravil Jiří Lička
Pondělí 24. 10. sál SK ROH 19.00 hod.	VEČER S JIRÍM DĚDEČKEM koncertní vystoupení pražského písničkáře
Úterý 25. 10. sál SK ROH 17.00 hod.	Akce Klubu mladých KLUB STOPROCENTNÍCH DĚTÍ Scénky, písničky, vyprávění a diskorozcvička pro děti od 5 do 12 let.
Pondělí 24. 10. klubovna SK ROH na tř. 1. máje 19.00 hod.	Přednáška 28. ŘÍJEN NA PŘEROVSKU
Čtvrtek 27. 10. sál KM 19.00 hod.	Akce Klubu mladých VEČER V KLUBU taneční večer s hostem Richardem Pogodou
Pátek 28. 10. sokolovna 18.00 hod.	ŽANNA BIČEVSKÁ a SPIRITUÁLNÍ KVINTET v novém obsazení Společný koncert populární sovětské písničkářky s našim špičkovým folkovým souborem.
Neděle 30. 10. sál SK ROH 15.00 hod.	TANEČNÍ DISKOTÉKA Připravil Vojta Janíček
Úterý 2. 11. sál LŠU 19.30 hod.	III. abonentní koncert KPH RUMI ITOH (Japonsko) — klavír zasl. umělec BOHUMIL SMEJKAL — housle FRANTIŠEK NOVOTNÝ — housle PETRA NOVOTNÁ — klavír Program: Jungi Tatsumo, Michio Miyagi, Leoš Janáček, Niccolò Paganini, C. Saint-Saëus, Ant. Dvořák.

Změna programů vyhrazena, předprodej vstupenek v kanceláři SK ROH, tel. 20 741

Na listopad připravujeme:

- 7. listopadu — **IRENA BUDWEISEROVÁ** v samostatném koncertním vystoupení za doprovodu Ludka Švábenského
- 17. listopadu — **Národní umělec LUBOMÍR MALÝ** — viola (koncert KPH)
- 28. listopadu — **Písničkář PAVEU DOBEŠ**

PRACOVNĚ PRÁVNÍ PORADNA

se koná ve čtvrtém čtvrtletí v těchto termínech:

- 6. října
- 20. října
- 3. listopadu
- 17. listopadu
- 1. prosince
- 15. prosince

Porady členům ROH se udělují v uvedených dnech v kanceláři Sdruženého klubu ROH v Hranicích, Gottwaldovo náměstí od 15.00 do 17.00 hod.. Odborářský průkaz nutno vzít s sebou.

RECITÁL IRENY BUDWEISEROVÉ

S novým pořadem vchází do letošní hudební sezóny interpretka, o níž i vyjimečně zlomyslní kritici hovoří s uznáním. Sympatický dravý hlas Ireny Budveiserové se během krátké doby stal působivým magnetem skupiny „Spirituál kvintet“. Cena Vokalízy v r. 1984 jen potvrdila, že zpěvačka je svými kvalitami předurčena pro sólovou dráhu.

Irena Budveiserová si totiž dokázala vytvořit vlastní interpretační styl — a možná, že přitom bezděčně objevila i nový žánr. Ve svém Recitálu spojuje tvůrčím způsobem různé hudební vlivy i protikladné výrazové prostředky. Stejně přechvativě kombinuje tradicionály s původní tvorbou. Zvláštní důraz klade na text, v němž se nevyhýbá ani útočnému tónu společenské kritiky. Mírou vlastní improvizace invence je srovnatelná snad jen s nejlepšími jazzovými zpěavčkami naší scény, ironickým nadhledem však prokazuje spřízněnost s početnou rodinou dnešních písničkářů. Hudebními průvodci Ireny Budveiserové jsou v tomto pořadu klavírista Luděk Švábenský a saxofonista František Kop, jejichž jména můžeme spolu s odborníky právem pokládat za záruku vynikající kvality.

Svým způsobem neopakovatelná atmosféra každého vystoupení Ireny Budveiserové přitahuje zájem více diváckých generací — od šestnáctiletých příznivců folku až po čtyřicátníky s vyhraněným hudebním vkusem.

Věříme, že také u nás v Hranicích vytvoří zasvěcené publikum na recitálu Ireny Budveiserové dne 7. 11. t. r. v sále SK ROH příjemnou atmosféru.

EH

III. ABONENTNÍ KONCERT KPH

se uskuteční 2. listopadu 1988 a v programu vystoupí brněnští umělci se svým zahraničním hostem, japonskou pianistkou RUMI ITOH.

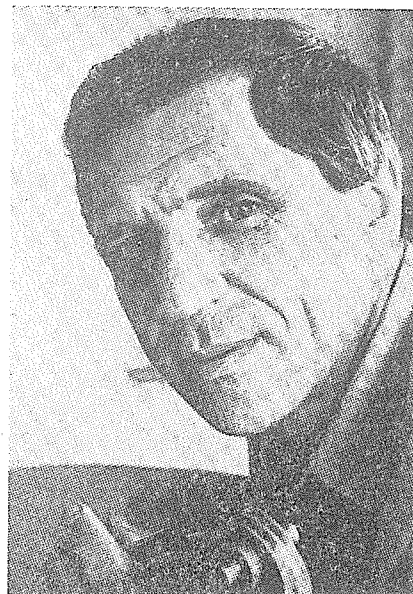
Rumi Itoh je narozena v Kóbe. Klavírní hru studovala od dětství, po dvacet let byl jejím učitelem Teiči Kotó. Později přešla pod vedení Teruko Higašiové. V současné době studuje u Micujošioho Tacuna, a to klavír, komorní hru a teorii kompozice.

Koncertně debutovala recitálem ve věku osmnácti let, od té doby absolvovala řadu samostatných recitálů.

Za řízení Takašiho Asahiny, Júsabua Tojamy a Mijukiho Tezuky provedla dvacet koncertů s Osackou filharmonií, Kansaiskou filharmonií aj. V roce 1982 jí byla udělena Blumelova cena. Je členkou Japonské hudební společnosti, Kansaiské rady pro hudbu a tanec, Rady pro umění a kulturu v Kóbe, Asociace hudebních umělců v Kóbe.

V Československu vystupuje poprvé.

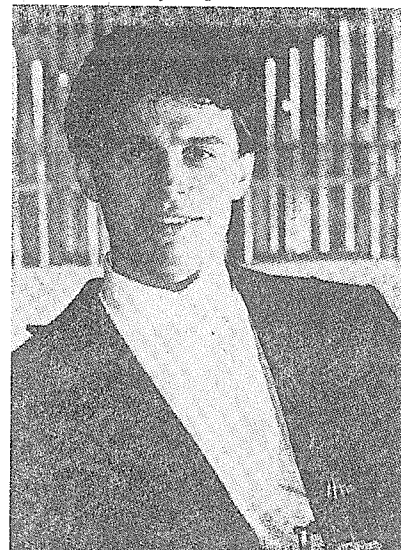

Zasloužilý umělec BOHUMIL SMEJKAL se narodil v Brně v roce 1935. Profesionální hudební nadání nabyt na brněnské konzervatoři, poté studoval na Janáčkově akademii múzických umění u doc. A. Moravce a prof. K. Kudláčka. Vysokou školu absolvoval v roce 1963 s vyznamenáním. S výjimkou dvou sezón, kdy působil v Olomouci, dal své umění do služeb svého rodného města Brna. Nejdříve jako houslista, později jako koncertní mistr, dirigent a umělecký vedoucí Brněnského rozhlasového orchestru lidových nástrojů.

V letech 1969 — 1972 působil B. Smejkal jako primárius komorního orchestru B. Martinů a v roce 1973 nastupuje jako primárius Janáčkova kvarteta a posléze působí i jako pedagog, dnes docent houslové hry na JAMU.

Za výraznou uměleckou a sólistickou činnost byl B. Smejkalovi v r. 1979 udělen titul zasloužilý pracovník kultury a v roce 1985 zasloužilý umělec.

V loňské koncertní sezóně se představil našemu publiku s Janáčkovým kvartetem v Teplicích nad Bečvou a s houslistou Jiřím Novotným a pianistkou Marcelou Braunerovou v Hranicích. Oba koncerty se konaly v rámci hudebního festivalu Novákovy Teplice na Bečvou.

FRANTIŠEK NOVOTNÝ začal s houslemi jako devítiletý v rodném Znojmě (nar. 1964). Čtrnáctiletý přechází na brněnskou konzervatoř k prof. Kotmelovi (abs. 1984) na brněnské JAMU studoval pod vedením Cyrila Studýnky. Prvý soutěžní úspěch na Kociánově soutěži v Ústí n. Orlicí získal jako dvanáctiletý a od té doby se skoro každý rok vítězně umísťuje v některé národní soutěži (znovu v Ústí n. Orlicí, na Concertinu Praga, v Hradci nad Moravicí, v Písku). Mezinárodně uspěl v moskevské Čajkovského soutěži 1986 a soutěži Pražského jara 1987 (s cenou Českého hudebního fondu). Sólisticky vystoupil také v SSSR, Bulharsku, Rakousku, Švýcarsku, NSR, Švédsku a na Kubě, několikrát ve spolupráci s významnými čs. orchestry.

František Novotný je od počátku sezóny 1987—88 sólistou Státní filharmonie Brno.

Ve Svobodném slově ze dne 22. 5. 1986 jsme o něm četli: „František Novotný nastoupil zcela suverénně jako zázračný virtuós, který si nedovoli jedinou chybičku a který je nejspokojenější v maximálních tempech. To však jen umocňuje jeho smysl pro dramatismus a hlubokou emociálnitu...“.

PETRA NOVOTNÁ je studentkou Janáčkovy akademie múzických umění a kromě studia se intenzívně věnuje komorní hře.

Program koncertu:

Jungi Tatsumo: Ballada

Jungi Tatsumo: Intermezzo

Michio Miyagi: Haruno umi

Leoš Janáček: Sonáta pro housle a klavír

Niccolò Paganini: „Mojžíš“, fantazie na G — struně

C. Saint-Saëus: Introdukce a Rondo capriccioso

Antonín Dvořák: Slovanský tanec (pro klavír na čtyři ruce)

EH

Zemřelí občané našeho města v měsíci srpnu 1988

Keprdová Anna, Hranice, 1. Máje 1863, nar. 13. 7. 1913
ing. Janoušek Oldřich, Hranice, Hromůvka 1518, nar. 25. 1. 1918
Sulovská Božena, Hranice, Frezkova 1877, nar. 9. 10. 1913
Vlachová Ludmila, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 11. 6. 1901
Szabová Marie, Hranice, Jungmannova 1805, nar. 29. 8. 1907
Seidel Jiří, Hranice, Zborovská 1293, nar. 11. 9. 1929

Čest a věčná památka všem zemřelým!

Životní jubilea občanů našeho města v měsíci říjnu 1988

75 LET:

Nováková Anna, Hranice, Nová 1289
Hloušek Leopold, Hranice, Hromůvka 1524
Čarda Antonín, Hranice, 1. Máje 1279
Fránková Ludmila, Hranice, Zborovská 292

80 LET:

Bartošová Augustina, Hranice, Maxe Švabinského 1077
Mašláňová Hedvika, Hranice, Pod Hůrkou 1550
Filipčíková Šarlota, Hranice, Skalní 729
Raška Karel, Drahatuše, Rejdiště 180
Gadas František, Teplice 11
Adamec František, Velká 122
Bílý František, Velká 16

85 LET:

Benová Julie, Hranice, Struhlovsko 1536

90 A VÍCE LET:

Cahelová Hedvika, Hranice, Jungmannova 1805 — 91 let

Sbor pro občanské záležitosti rady MěstNV v Hranicích přeje všem jubilantům hodně zdraví a spokojenosti do dalších let.

PROGRAMY KIN

Kino Svět

1.—3. 10.	JAK SE VÁM TO LÍBIL Komédie o tom, že není radno nechávat muže samotné. Film NSR. Mládeži nepřístupno
4.—7. 10.	JAK BÁSNÍKŮM CHUTNÁ ŽIVOT Česká komedie. Nevhodný do 12 let.
8.—10. 10.	JSEM PROTI Začarovaný kruh drogové závislosti. Polský film. Mládeži nepřístupno
11.—14. 10.	MONA LISA Příběh z londýnského podsvětí. Britský film. Nepřístupno do 18 let.
15.—17. 10.	BREWSTEROVY MILIÓNY O tom, jak snadno a rychle utratit třicet miliónů. Americký film.
17. 10. v 17.00 hod.	REVISOR Starší český film s Vlastou Burianem.
18.—21. 10.	SEDM HLADOVÝCH S humorem a sympatií ve filmu Karla Smyczka. Český film. Mládeži přístupno.
22.—24. 10.	TENKRÁT NA ZÁPADĚ Claudie Cardinállová a Henry Fonda v italském dobrodružném filmu. Mládeži nepřístupno.
25.—28. 10.	PILOTŮV NÁVRAT Dramatický boj o záchranu dvoučlenné posádky havarovaného letadla. Americký film.
29.—31. 10.	MISS Dámská kabelka terčem zájmu zločinecké trojice. Jugoslávský film. Mládeži přístupno.

Začátky představení jsou v 17 a v 19.30 hod. Na filmy označené poskytujeme 50 % slevy. Změna programu vyhrazena.

Filmy pro děti — každou sobotu v 15.00 hodin

1. 10.	HLEDÁM DŮM HOLUBÍ Klukovský spor o bubny plné poplašných holubů. Český film.
--------	--

8. 10.	SYN HOR O klukovi, který se kamarádil s medvědem a spolu s ním přemohl partu vyděračů. Rumunský film.
15. 10.	TAJEMSTVÍ STARÉ PŮDY Neuvěřitelná dobrodružství českého kluka u Jaderského moře. Český film.
22. 10.	METRÁČEK Příběh dívky hledající ztracenou důvěru. Český film.
29. 10.	ROBINSON CRUSOE Přepis slavné knihy Daniela Defoea.

Filmy pro mládež — každou neděli v 15.00 hodin

2. 10.	VINNETOU, POSLEDNÍ VÝSTŘEL Poslední část slavné indiánsky podle románu Karla Maye. Film NSR.
9. 10.	PITI, PITI, PA Francouzská komedie s Louis de Funèsem v hl. roli.
16. 10.	KDO NÁM VZAL ŠROUB? V motorových člunech napříč Švédskem.
23. 10.	NEKONEČNÝ PŘÍBĚH Dramatický boj o záchranu říze Fantazie. Borevná pohádka NSR.
30. 10.	LET SFINGY Dobrodružství v africké poušti. Francouzský film.

Představení pro školní družiny — každé úterý a středu ve 13.30 hod.

4.—5. 10.	KOCOUREK PETŘÍK Barevná švédská pohádka.
11.—12. 10.	OPIČKY A ZLODĚJI Sedm pohádkových představení.
18.—19. 10.	KAMARÁD KAPŘÍKŮ Tři návštěvy ve světě moderní pohádky.
25.—26. 10.	JEŠTĚ JEDNA NOC ŠEHEREZÁDY Orientální pohádka o statečném mládenci. Sovětský film.

Kino DRAHOTUŠE

Neděle 2. 10. 16.30 hod.	... A AMAZONKA MLČÍ Dobrodružný film NSR o hledání vraha v zeleném peklu džungle.
Pondělí 3. 10. 19.30 hod.	NAROZENINY REŽISÉRA Z. K. Český film o filmování a filmařích. Do 12 let nevhodný.
Středa 5. 10. 19.30 hod.	ODPUŠT Rozchod, který se zdál být neodvratný. Mládeži nepřístupno.
Pátek 7. 10. 19.30 hod. Pondělí 10. 10. 19.30 hod.	PROČ? Nejen o vlajkonoších a jejich cestě vlakem. Mládeži nepřístupno.
Neděle 9. 10. 16.30 hod.	STOPA RŮŽOVÉHO PANTERA Kriminální komedie V. Británie. Velký případ vrchního komisaře.
Středa 12. 10. 19.30 hod.	HOOPER Barevná americká dobrodružná komedie.
Pátek 14. 10. 19.30 hod. Pondělí 17. 10. 19.30 hod.	JMÉNO RŮŽE Tajemství smrti za klášterní zdí. Historický film NSR, Itálie, Francie. Mládeži nepřístupno.
Neděle 16. 10. 16.30 hod.	AMADEUS Dvojprogram! Americký film podle stejnojmenné divadelní hry.
Středa 19. 10. 19.30 hod.	VINNETOU Západoněmecký dobrodružný film.
Pátek 21. 10. 19.30 hod. Neděle 23. 10. 16.30 hod. Pondělí 24. 10. 19.30 hod.	PŘÁTELE BERMUDSKÉHO TROJÚHELNÍKU Komedialní povídky, jak mizí lidé a věci.
Středa 26. 10. 19.30 hod.	MLADÝ MUŽ A BÍLÁ VELRYBA Český barevný příběh. Mládeži nepřístupno.
Pátek 28. 10. 19.30 hod. Neděle 30. 10. 16.30 hod. Pondělí 31. 10. 19.30 hod.	VESELÉ VELIKONOCE Trampoty nenapravitelného „Casanovy“ J. P. Belmondo v situační komedii.

Nedělní pohádky pro děti ve 14.30 hodin

Neděle 2. 10.	STAV ZTROSKOTÁNÍ Prázdninový příběh kolektivu dětí
Neděle 9. 10.	BAREVNÉ KRÁLOVSTVÍ Polské barevné pásmo
Neděle 16. 10.	VELKÁ KOSMICKÁ CESTA Sovětský barevný fantastický film
Neděle 23. 10.	HONZA MÁLEM KRÁLEM Klasická česká pohádka
Neděle 30. 10.	VOLÁNÍ RODU Dětský dobrodružný příběh
Neděle 6. 11.	ŽABKA CAREVNA Animovaná pohádka

Představení pro družinu — každou středu ve 13.30 hodin

Středa 5. 10.	TŘI ZLATÉ VLASY DĚDA VŠEVĚDA Česká barevná pohádka
Středa 12. 10.	ZA ZVÍŘÁTKY DO POHÁDKY Polské pásmo pohádek
Středa 19. 10.	VELKÉ SNY MALÉHO KLUKA Moderní pohádka NDR. O chlapci, kočce a provazochodkyni.
Středa 26. 10.	VYHRÁVAT POTICHU Český film o fotbale.
Středa 2. 11.	ZLATÁ ANTILOPA Dětské pásmo pohádek

JAK SE MĚNÍ TVÁŘ NAŠEHO MĚSTA

Křižovatka (Motošín) před výstavbou asi v r. 1943.

Reprodukce.

Po výstavbě křižovatky.

Foto: Čestmír Novotný

Zpravodaj města Hranic a lázní Teplic nad Bečvou. — Vydává Sdružený klub ROH
v Hranicích. — Tisknou MTZ Olomouc, provoz 12, Leninova 21. — Cena Kčs 2,—.
— Povoleno ONV Přerov pod číslem: o 380820687